

Fekete István nem állította...

Irodalomtörténészként egy évtizede foglalkozom behatóan Fekete István életművével. Kezdetektől ösztönözte a kutatásokat, hogy csaknem a teljes irodalmi hagyaték hozzáférhető, és korlátlanul felhasználhattam a gyenesdiási Horváth József készülő – és nemrégiben megjelent – bibliográfiájának valamennyi eredményét. Mindez lehetővé tette a szegedi Lazi Kiadó életműsorozatát, melyben mindent sajtó alá rendezhetünk, amire az ifjúsági könyvkiadó nem tart igényt.

A már húsz kötetnél tartó sorozatnak a hiteles (csonkítatlan és lektorált) szöveg a legfőbb erénye, a már ismert és az először általunk közölt írások esetében egyaránt. Fekete István mindaddig áttekinthetetlen kispapjainak rengetegét ciklusokra bontott, tematikus gyűjteményekkel kívánjuk beláthatóvá tenni.

Visszajelzéseik alapján az olvasók elismeréssel fogadták a törekvéseinket, miközben két tévedésre is fény derült.

Az erdő ébredése című, tavaly kiadott válogatás Az erdő sóhajával zárul. Ez az alig néhány soros szöveg gyakori kirándulóként ismerősnek tűnt, de csak az Erdészeti Lapok júniusi cikke nyomán vált világossá, hogy honnan. Ebben Feiszt Ottó arra hívta fel a figyelmet, hogy lám, bebizonyosodott: a gondozott erdei ösvények mentén ország-szerte fatáblákba égetett fohásznak a népszerű Fekete István a szerzője. E fel-

ismerés sokakat töltött el örömmel, amit azonban beárnyékol a decemberi pontosítás, miszerint az író „csupán” a fordítója egy német szövegnek. Ez az alapos közlemény meggyőzően bizonyítja, hogy Az erdő sóhaja valójában vers, és egy német erdész publikálta 1927-ben. Írása végén Leopold Árpád, többek között, azt kérdezi, hogy vajon e költeményt miért mondta magáénak Fekete István?

Nos, mint a gyűjteményes kötet kísértőtanulmányában jelzem, Az erdő ébredése és Az erdő sóhaja című írásokat 1948. február 24-én olvasták fel a Magyar Rádióban. Az előbbi csak ezután közölte az Új Idők, míg az ominózus utóbbit először mi rendeztük sajtó alá Fekete István szövegeként. Leopold Árpád feltáró munkája nyomán egyértelmű, hogy ezt tévesen tettük. Az író minden bizonnyal J. B. Bavier erdészeti könyvének mottójaként ismerte meg, és onnan fordította magyarra. Viszont soha nem állította, hogy ő szerzője. Ezt mi gondoltuk – ismétlem: tévesen – a Magyar Rádió archívumában talált, Fekete István nevét feltüntető, korabeli gépirat alapján.

Az ugyancsak tavaly kiadott Összegyűjtött versek című kötetben hasonló tévedés található. Ebbe a Fekete István-regények versbetéteinek zömét is beválogattam, köztük a Lutrából azt A nyúl című költeményt, amelynek valójában

nem ő a szerzője. A kecskeméti Szenek Zoltán hívta fel a figyelmemet arra, hogy ez Karl Emil Diezel apróvadak vadászát ismertető, 1887-ben megjelent berlini könyve egyik fejezetének rimes mottója, és a sokoldalú kasseli Ludwig Karl Eberhard Heinrich Friedrich von Wildungen (1754-1822) írta. A vadászati szakkönyv 1899-ben Mika Károly átdolgozásában magyarul is napvilágot látott. Ennek nyulas jelmondata olvasható csaknem szó szerint a vidraregényben. Fekete István ezt sem nevezte a magáénak, hanem – megint csak forrás nélkül – „régis vers”-nek mondta.

Sánta Gábor
egyetemi adjunktus, Szeged

Helyreigazító

A decemberi lapszám 378. oldalán Az erdő imája német fordításának 4. sora: „Én vagyok házad fedele és asztalod deszkája”,

Valamint ugyanezen oldalon a francia szöveg utolsó sora:

„Ecoute ma prière: Ne me détruis pas”

Lemaradt.

* * *

A januári számban megjelent Rapaty István interjúban a 200 km helyesen „...2000 km-t gyalogoltam, mire hazajöttem.”

Könyvismertetés

Andrési Pál (szerk.): Iskola a homokbuckák között. Készült az ásothalmi erdészeti szakoktatás 125 éves évfordulójára, 2008.

Mindig öröm, ha szakmánk kiadványai közül újabb kötet érkezik hozzám. Az meg külön öröm, ha a két évtizeden át megismert alföldi erdészkedésről szól a többfős szerkesztőgárda. Mert a Trianon után erdeinek javát elvesztő ország erdőgazdálkodásának élniakarását, talpraállását érzékeltető mű ezt nagyszerűen tükrözi.

Meglátjuk, mint lett az erdészeti szakoktatás szerény kis csemetéjéből terebélyesedő hatalmas fa, hogyan teremtették meg a szaktudást az erdőtlenségéről nevezetes táj déli szélén, Szeged

és Szabadka között. Az indulás után még királyi látogatás is megtisztelte, községét akkor nevezték Királyhalmának, majd a II. világháború után Ásothalomnak. Büszkéek lehetünk azokra, akik mindezt megalapozott szaktudással, szorgalommal és pedagógiával élénk varázsolták.

Andrésiné Ambrus Ildikó, a jelenlegi igazgató és elődei olyan intézményt működtetnek, aminek nemcsak Európában kelt híre, hanem elsősorban a hazai erdők látták hasznát. Beszédes adatok igazolják a tanulólétszám növekedését, tanulásuk feltételeinek javulását, még inkább előrevetítik fejlődésük távlatait.

Anyagi nehézségek felhőzik be házákat, de a búslakodás helyét felváltó

munka gyümölcsei is megjelentek, ezt igazolják a könyv oldalai.

Az ásothalmi szakiskola mostani igazgatója kiváló példa a félelmek alaptalanságára. Igazolja, hogy elmélyült szaktudással, szívóssággal, talpraerőséssel meg lehet küzdeni az iskola-vezetői poszt nehézségeivel. Vagyis hölgyeink hagyományos szerepkörüket meghaladóan képesek nehéz álláshelyeken is helytállni.

A soproni Erdőmérnöki Kar munkáját bemutató többkötetes mű után azzal a boldogító örömmel tanulmányoztam szakmai oktatómunkánk eme újabb fejezetének megörökítését, hogy a szakma élniakarását, művelőinek felkészültségét nagyszerűen érzékelteti. Egyszerűen: jó ebben a szakmában dolgozni és a becsületes, jó munka jeleit látni. Csak így tovább Andrési Pali, Ambrus Ildi és a többi szerkesztőtársak!

(Ism.: **Dr. Szodfridt István**)